

MAGÁNTISZTVISELŐK

LAPJA

ELŐFIZETÉSI DIJ: EGY ÉVRE
600 KOR., FÉLÉVRE 300 KOR.
TELEFONSZÁM: 172-13, 9-44

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-
HIVATAL: BUDAPEST, IV.
KERÜLET, ESKÜ-TÉR 5. SZÁM

IV. (XXXI) ÉVF. 5. SZÁM.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER

BUDAPEST, 1923 május 1

Létminimumot - indexet - béregyeztetést!

— Szövetségünk nagygyűlése intézményes védelmet követelt a további leromlás ellen. —

Munkában elnyűtt, fáradt arcú férfiak és nők tömegei töltötték meg, április 9-én a régi képviselőház üléstermét és karzatait. A legtöbbszörrelmesebb nyomorgók, a magántisztviselők gyűltek össze, hogy ország-világ elé tárják fájdalmaikat, hogy tetemre hívják szenvedéseik okozóit és odakiáltásuk mindazoknak, akiket illet: eddig és ne tovább! Az 1923. esztendő első három hónapja a csapások sorozatát zúdította a fixkeresetű alkalmazottakra. A stabil korona mellett már januárban megindult drágulás vezetett iramba ment át a korona külföldi leromlásának pillanatától fogva és fletéstünk három hónap alatt fokozatosan lecsökkent reálértékének a felére. Mindenki érezte, hogy *ez így nem mehet tovább*. Meg kell mozdulnunk, talpra kell állni végre nekünk is, mert különben a drágaság hulláma végleg maga alá temeti nyomor és nélkülözés szétzilta egzisztenciánkat. Megmozdulásunk impozáns, hangunk messze elható volt. A magánalkalmazottak blokja, amelynek együttes demonstrációs gyűlését decemberben betiltották, most *egy héten belül négy olyan hatalmas tömeggyűlést tartott*, hogy ennek a hatalmas tömegakarathoz előbb-utóbb eredményt kell elérnie. Az igazságoknak elemi erejük van és mi reméljük, hogy elég lesz eme négy kürt harsány szava és bedőlnek Jericho falai, ledőlnek mielőtt az elkeseredett, éhes sorog kénytelen volna azokat — megostromolni.

Nagygyűlésünket pontosan 1/8 órák nyitotta meg *Pikler Emil* nemzetgyűlési képviselő kartársunk, Szövetségünk elnöke, a következő beszéddel:

Elnöki megnyitó.

Tisztelt kartársak és kartársnők!

A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége vezetőségének nevében szeretettel üdvözlöm önöket és a gyűlést megnyitom. Magyarországon ma az egyetlen foglalkozás, amelyből megélni nem lehet, a munka, különösen a becsület munkája. Mi, magántisztviselők, csupán munkánk fölött rendelkezünk, semmi egyebet nem tudunk, csak dolgozni; természetesen nyomor az osztályrészünk. A józan ész, a nemzetgazdaságtan, sőt a polgári erkölcsi rend tanai szerint is a munka volna az, amely a társadalom fennállását biztosítja, amelyből megélni kellene. Sajnos, a háború következtében beállott gazdasági anarchia a nemzetgazdaságtannak e régi tételét kiforgatta, megsemmisítette s ma azt látjuk, hogy a munkanélküli jövedelem az, amely nemcsak a megélhetést, de a fényes jólétet biztosítja.

Hiszen igaz, tisztelt kartársak, hogy munkaadóink helyzete sem mindenütt rózsás, hogy sokféle nehézséggel kell megküzdeniük, azonban e mellékkörülményektől eltekintve, mégis azt kell mondanunk, hogy mindig velünk éreztetik és tőlünk követelik, hogy a főnökök helyzetének minden következményét mi viseljük. Ha baj van az üzleti konjunktúra körül, akkor a főnök urak és a vállalatok vezetői mindig arra hivataloznak, hogy nem megy a bolt, nem lehet a fizetést emelni; ha pedig fényes az üzletmenet, akkor nem részesülünk ebből, mert a mi fizetésünk marad fix és változatlan.

Akik a dolgozó emberek baját nem értik vagy azoknak ellenségei, szeretik hangoztatni, hogy a munkásvezetők a Verelendungs-theorie, az elnyomorodás elméletének hívei, nekik érdekük, hogy a tömegek mind nagyobb nyomorban éljenek, mert ha megszűnik a nyomor, kislílik a talaj a lábuk alól. En nagyon szeretném ha ezt a teóriát ad abszurdum vinnék, megszüntetnék a nyomort és ezen az alapon, a jólét alapján fosztanák meg a munkásvezetőket tömegeiktől.

Kertész Miklós főtitkár előadói beszéde:

Tisztelt kartársak és kartársnők! Válságos időkben, tragikusan sulyos körülmények között gyűlünk itt ma össze. Viharok rázzák az egész magyar gazdasági életet, szélvész, mennydörgés, égiháború dúl Európaszerte. A kilenc év óta háborgó elemek nem tudnak elcsöndesedni, változatlan erővel és hevességgel folytatják örült táncukat. A viharok itt kioltják a kohók tüzeit, a munkások százezreit söpri ki a munkahelyekről, amott a valutaromlás, az infláció özönvizét zudítják a dolgozó osztályokra, amelyek ennek a drágulásnak tengerében valóságosul feldokolnak. Mi összejöttünk azért, hogy szembe nézzünk a veszedelmeknek, hogy megvizsgáljuk, van-e lehet-e menekvés számunkra, mit kell tenni nekünk, mi a kötelességünk az uralkodóosztályoknak, ha ép bírral akarunk kiemelkedni a gazdasági válságnak ebből a tornádójából.

A kétségbevit drágaság.

Az a gazdasági krízis, amely a mostani hetekben érte el tetőpontját, föltárja mindazokat a sulyos hibákat, amelyeket nálunk a közgazdasági politikában elkövettek. Voltaképpen túlzás azt a szót használni, hogy „gazdasági politika”, mert hiszen a határozatlanságnak, a kapkodásnak, a fejetlenességnek azt a rendszerét, amely e téren mutatkozott, mindennek lehet nevezni, csak gazdasági politikának. Ha mégis megpróbálom definiálni ezt az összevisszaságot, két kontroverz irányzat az, amely leginkább kiütözik: egy neo-feudális és egy ó-liberális gazdasági koncepció. Az újfeudális koncepció vissza akar térni a multba, bele akarja szorítani a gazdasági életet a céhrendszer szűk és dohos kalodájába, az ó-liberális koncepció pedig a kapitalizmusnak arra a korszakára emlékeztet, amikor dühöngött a „laissez faire — laissez aller” elve, magyarul: *aki bírja — marja*. A munkásmozgalom és a beléje kapcsolódó alkalmazotti mozgalom tisztán látta e két törekvésnek reánk nézve veszedelmes következményeit. A magunk részéről igyekeztünk odahatni, hogy csökkentjük a veszélyt, enyhítsük azt, ahol és amennyire lehet. A dolgok ugrópontra a drágulás. Ezt kell gyökerében elfojtani, nagyanyosvést megakadályozni. Azok a javaslatok, amelyeket a szakszervezeti mozgalom előterjesztett, tisztán a stabilizációra, a drágulás letörésére vonatkoztak. Azt kellett azonban látnunk, hogy minden ilyen javaslat, minden ilyen törekvés nem volt egyéb, mint falra hányt borsó. Ankéteket tartottak, megalkották a nemzetgyűlés drágasági bizottságát, föllálitották a devizaközpontot és végül mindenre föltette a koronát

a miniszterelnök urnak az a kijelentése, hogy drágaság pedig niúsen, mert Magyarország a legelőcsőbb állam Európában. (Gyúnyos derűltség.)

A dolgozók védelme — fölösleges.

A munkásmozgalom számára — amely látta, hogy teljesen meddő és céltalan a drágaság ellen hadakozni — elérkezett az idő, amikor előterjesztette második javaslatát.

Ha már a drágaságot megszüntetni nem sikerült, hozzá kell idomulnia minden tényezőnek, így a bér munkának is, a változó árviszonyokhoz.

(Nagy taps.) Egyetlen cél és szempont vezetett bennünket: a legértékesebb társadalmi réteg, a nemzeti munkaerő megmentése a pusztulástól. A bérért dolgozó szellemi és fizikai munkásság nem akar kinevelni, neki egyetlen törekvése van: a létminimum, ehhez egyetlen mérőeszköze az index és az alkalmazás hajlékony szerzőkésze az index és a béregyeztetés. Ez volt álláspontunk a multban, a krízis előtt, ezt követeljük fokozott erővel ma, mert

a dolgozókon nem a jóindulat frázisai, hanem csak az intézményes védelem segíthet! (Lelkes helyeslés és taps.)

Uszítás a létminimum és az index ellen.

A létminimum voltaképpen azt jelenti, amit minden kezdő orvostanhallgató tud, hogy a dolgozó embernek legalább 3000 kalória hőértékű táplálékra van naponta szüksége, hogy tartósan produktív munkát végezhesen. És jelenti azt, amit viszont minden felelős államférfinak és minden józan kapitalistának is tudnia kellene, hogy

nem lehet fontosabb és parancsolóbb közérdek annál, mint ez a minimális élelmiszer-mennyiséget a dolgozók számára hozzáférhetőbbé tenni.

A létminimum kérdése nem fantasztikum, hanem konkrét valóság, amelyet törvényben szabályozott egy egész csomó európai és amerikai állam, amelynek döntő fontosságú szerepe van, a legtöbb osztrák és német kollektív szerződésben, ahol összegszerűen ki van kötve az a legkisebb fizetés, amelynél kevesebbet a legfiatalabb kezdőnek sem szabad fizetni. A közeli Ausztria és a távoli Ausztrália egyaránt ismeri a létminimum kérdését és amíg a holdog és bőségben uszó ifjú kontinensen ez a létminimum párosulva a hatalmas munkásdemokráciával, azt jelenti, hogy Ausztrália munkássága életszínvonal tekintetében messze fölmúlja még az angol munkásságot is, a letiport, rongyos kis Ausztriában ez a két hatalmas eszköze a munkásvédelemnek, a létminimum és az index az osztrák munkásságnak az egyenesen az életét mentette meg, mert a magyarországihoz hasonló viszonyok mellett Ausztria munkássága éhenpusztult volna! (Zajos taps.)

Csudálatos dolog, hogy a munkáltatók szemében milyen gyűlöletes fogalom az index. Megdöbbenve kérdezzük: miért, vétett az már valamit, ártott valakinek az index?

Gondolják meg azok, akik olyan dühös elkeseredéssel beszélnek az index intézményéről, hogy az voltaképpen soha nem jelerit magasabb redőbért a dolgozók részére, legfőképpen több koronát, a legjobban esetben ugyanannyi tényleges értékben. Avagy többlet volt-e az, amikor a forintrendszerrel áttértünk a koronára és az akkori magántisztviselő fizetését 150 forintról „fölemelték” 300 koronára? Vagy talán a 0.20 centimes korona és a 0.10 centimes korona között nincs ugyanannyi különbség, mint a korona és a forint között? Mi szólna az a részes eseléd vagy az a béres, akinek kialakított tejkomencióját a gazdája egyszer megpröbálná vizzel fölhigitottan kiadni? Egyszerűen visszautasítaná, hiszen az ő bére, az ő járandósága nem vízben, hanem tejben lett kialakítva és hamar kénytelen ezt a fölhigitott lötyöt elfogadni, akkor kétszer vagy háromszor annyi mennyiséget kér belőle, hogy a tényleges tej, amit kapni akar, ugyanannyi legyen, mint azelőtt. (Nagy derűltség és taps.)

Hogy az index megéli az ambíciót? Hát mi kor mondtuk azt mi, hogy nem törekvésünk reálbér emelésére, hogy az egyedüli ambiciónk az, hogy a fizetésünk változatlan maradjon. Akiknek az ambíció fokozása annyira a szívén fekszik, ezt a vágyukat igazán kielégíthetik; tessék az indexen fölüli annyi javítást adni, amennyi csak jólesik! (Nagy derűltség és taps.) Ennyit az index ellen fölhozott „érvekről”. Van ugyan még egy munkáltatói ellenvetés, hogy tudniillik a mai viszonyok között mindenkinek, s így a fizikai és szellemi munkásságnak is áldozatot kell hozni. Ez az az „érv”, amellyel aztán már nem lehet higgadtan polemizálni, aminek hallatára arcába szökik az embernek a vér, mert mégis csak a képmutatásnak és cinizmusnak halatlan foka kell ahhoz, hogy nekünk, akik éhezünk, koplalunk, nyomorgunk, akik eladtuk már utolsó fölösleges holminkat is, akiknek lakása üres és kifosztott, akiknek fehérnemű és ruhaszekrényünk egyetlen ásitó üresség — nekünk merik ajánlani a lemondás és a takarékoság gyakorlását. Mi tudjuk, látjuk, érezzük a csontainkban és minden idegszálunkban, hogy az áldozatok hozatalában elmentünk már a legszélsőig és szert odakiáltjuk mindazoknak,

2. oldal

akiket illet: eddig és ne tovább! (Lelkes éljen és taps.) A létminimum és az index követelménye mellett harmadik kívánságunk a béregegyeztető hivatal föllállítása volt. Ez volt a legfontosabb érdeke is, hiszen egy régen elhagyott cél, a munka zavartalanosságát akarja elérhetővé tenni s így csodálatosképpen a munkáltatóknak ez sem kell. Klasszikus egyszerűséggel fejezte ki ezt az osztályharcos kapitalista álláspontot az a gyárigazgató, aki az előtte megjelent alkalmazotti küldöttségnek a következőket mondta: „Uraim, önöknek megvan a saját szervezetük, nekünk is megvan a magunké, lássuk, ki lesz az erősebb? Mi nagyon jól emlékszünk arra, hogy a munkáltatók nem mindig beszéltek így, azt hiszem, eljön még az idő, amikor szívesen letagadnak az eljárt kijelentéseket. Nekünk szükségünk van a béregegyeztetésre, mint a bérkérdés megoldásának hajlékony és jól kezelhető szerszáma. De szükségünk van rá egy más okból is, amely tulajdonképpen a sokat hangoztatott fajvédelem keretébe tartoznak, misem természetesebb tehát, hogy az illetékes berkekben egyetlen szó sem esett eddig róla. A köztisztviselők létszámát csökkenteni fogják. Aránylag rövid időn belül 40.000 közalkalmazott válik munkáértelennek. Mit fognak ezek csinálni? Elgondoljuk majd az ugynevezett produktív pályákat: óh, a világot sem a mezőgazdaságot, kertészséget, szőlőművelést, méhészetet sőt érve az alatt, hanem az ipari és kereskedelmi pályákat, ahol már eddig is nagy munkanélküli tartaléksereg mutatkozik. Ha nem akarjuk, hogy ez a 40.000 munkanélküli jórészt nyugdíjára és végkielégítésére támaszkodva katasztrófálisan lenyomja a dolgozó magántisztviselők fizetéseit, ha nem akarjuk, hogy szabad martaléka legyen a mértékellen kihasználásnak és a munkabéruzsorának, akkor szükség van egy béregegyeztető szervezetre, amely szükség esetén kötelező erővel állapítja meg, mennyi legyen az a legkisebb fizetés, melynél kevesebbet adni nem lehet és nem szabad! (Zajos taps.)

A mulasztások eredménye.

Tisztelt kartársaim! Mindez nem új dolog. Mindezeket a követeléseket nem most hangoztatjuk először. Megtettük már — mint említettük — a mai nagy gazdasági válság kitörése előtt, előterjesztettük ez előtt több, mint félszáz évvel. Az eredmény féltelen uszítás, cinikus szemérmesbevetés, hideg elzárkózás volt. Elmulasztat hat hónap és az index nem vált a magyar gazdasági élet strásójává. A munkabér jelentősége egyáltalában teljesen eltörpült, orgáikat út a hárdításkúra és ime, mégis elérkeztünk a mai állapotokhoz.

Lássuk a helyzetünket számokban. Mult év októberében tehát az átmeneti koronastabilizáció előtt a tisztviselők átlagfizetése a békebelinek 33%-a volt. December végére két aránylag csöndes hónap után ez a jövedelem nagyjából feleződött. A családok tisztviselő létminimuma március 31-én 112.000 korona; fizetése 30-32.000 korona. A női tisztviselő létminimuma 32.000 korona; tényleges fizetése 12-20.000 korona. Ime a jutalom a háborús szenvedésekért.

Ha valaki igazán és végzetesen elvesztette a háborút, azok mi vagyunk, magántisztviselők! (Zajos taps.)

Az embervédelem — másutt.

Főli kell vetnünk a kérdést: hát egyedül Magyarország vesztette el a háborút? Itt van Ausztria, itt van Németország, lássuk, hogy értelmelzik ott a köztisztviselés kérdését, milyen áldozatokat követelnek az ottani dolgozóktól. Előttünk fekszenek az összehasonlítás pontos számadatai, mielőtt azonban erre rátérnénk, elnézést kell kérnünk német kartársainktól, hogy velük akarjuk összehasonlítani a mi helyzetünket. Tudjuk, hogy Németország olyan páratlan válságot él át, amelyet egy kevésbé egészséges és gyöngébb ellentállóképességű gazdasági organizáció egyáltalában nem bírna ki. A német gazdasági élet és ezzel kapcsolatban a német szervezetek erőfeszítésükben minden tekintetben korlátozva vannak, és amidőn összehasonlítást eszközölünk, ezt a körülményt figyelembe kell vennünk. S ime, mit mutatnak a számok. A mult év októberében az átlagos német banktisztviselő 23.000 márkás havi fizetésével megkapta a létminimum 32%-át. Novemberben jött a márka összeroppapása és december hónapban ugyanakkor, amikor a magyar magánhivatalnok a békefizetés 41%-át keresi meg csupán, a megszállás sújtotta Németországban a banktisztviselő megkeresi a békeidő fizetésének 65%-át, az ipari tisztviselő 83%-át. A rongyos, a leszállt Ausztriában a középfizetésű tisztviselők átlagos havi keresete 2.000.000 korona, vagyis 200 békekورونا és így eléri a békeszínvonal 66%-át. Csehszlovákiában a létminimum megvan, Hollandiában, Franciaországban ugyancsak megvan és ha csupán a háborúvesztes országokat nézzük, meg kell állapítanunk, hogy sehol sem hallunk annyi kongó frázist a germán fajvédelméről, de amit az ottani munkásdemokráciák a dolgozókért tettek, az hatalmas és dicső embervédelmi cselekedet volt!

A mai helyzet.

Tisztelt kartársak! Itt állunk most egy súlyos gazdasági válság küszöbén. A drágulás folyamata megelőzte a pénzünk leromlását. Emlékszünk rá jól, hogy a stabil korona mellett a belföldi piacon az árak egyre följebb szöktek és aki a magyarzatát kereste ennek a rejtélyes tünetmenyeket, azt egyszerűen letorkolták; az árak természetes törekvése a világparitás. Hogy mi történjék a bérekkel, azzal nem törődött, arra nem gondolt senki. Amikor azután a belföldön alértékelt korona külföldi értékelésben is aláhanyatlott, egyszerre kiderült, hogy mennyire elvi alapokon nyugodott munkáltatóinknak indexelleni uszítása. Az index fanatikus ellenségei egyszerűen napról-napra, óráról-órára emelték az árakat, egyetlen árjelző, egyetlen iránymutató lebegett előttünk: reggel, délelő, este — Zürich! A magyar ipar és kereskedelem nem hajlandó még a belföldön sem viselni a korona romlásának kockázatát. A legnagyobb magyar gyárvállalat, a Weisz Manfred-é eladási feltételeiben szigorúan kimondja, hogy a számlái 8 napon belül föltétel nélkül kiegyenlítendők, mert különben az árfolyamkülönbséget fölszámítását föntartja magának. A nagytöke tehát 8 napon tul nem vállalja a koronaromlás ódiumát, fölünk pedig nemcsak azt kívánják, hogy egy egész hónap kockázatát viseljük, de azt is, hogy a hónap elteltével elégedjünk meg kevesebb fizetéssel, mint amennyi azelőtt volt.

Meg kell egyszer mondani világosan és határozottan, hogy a magyar kapitalizmus versenyképességének egyedüli alapja a munkabér mérhetelelen kiszámnyolása, amely olyan hasznosítottakat jelent, amelyenről még a győtes államok kapitalistái sem álmodtak. Ugyanezért a mi életünk kicsiny sajkája összezsugorult a drágaság Scillája és a valutaromlás Charybdisé között. Már csak a rongyosokba kapaszkodva küzdünk az elmerüléssel. Végzettségünkben segítségért kiáltunk, segítségért azokhoz, akik a földszínen vannak, akik a földszínen maradtak és büszkén uralkodnak a dagályon hatalmas gőzhajóikkal. Hiszen emberek volnánk mi is, a legende szerint Noe nemcsak családját vete föl a bárkába, de az örvényvízsújtotta föld állatait is... Ha el még az emberi érzés, ha nem veszett ki a sorshözöség tudata, meg kell hallanunk szavunkat, meg kell mentenünk bennünket. Nem akarunk elmerülni, nem akarunk belefullni a drágaság tengerebe, föl kell jutnunk a szabadulás bárkája, hogy bizalommal és reménykedve várhassuk: jön-e már a szeretet madara, csőrében a béke olajágával, elapadnak-e a vizek, lesz-e vége már, lesz-e béke már?! (Hosszantartó lelkes éljen és taps.)

Kéthly Anna kartársnő, nemzetgyűlési képviselő előadói beszéde.

Nem először jöttünk össze mi magántisztviselők, hogy hangos szóval tiltakozzunk a halálos ítélet ellen. Nem először mutatjuk meg sebeinket, amelyeket mindenkinek kellene látni.

Arra a szörnyű tényre, hogy a milliós vállalatok árnyékában éheznek a tisztviselők, nem először mutatunk rá. Tisztelt kartársak és kartársnők, valóban tragikus, hogy arra kell rámutatnunk, hogy mi tisztviselők rojtuks össze a nagy osztályok számjegyét és mi chezünk. Mi dolgozunk a textilgyárakban és rongyoskodunk. Mi állunk a kisbankok irodáiban, a szerencse árnyékában és kapunk érte morzsákat. Mi vagyunk a nagyipari vállalatok irodáiban, akik milliárdos valutában termelik a profitot és a tisztviselők alig hogy megkapják a kenyérrelváltót. Ott vagyunk a könyvkereskedésekben és a tisztviselőknek nem jut könyvek. De végigmehetünk minden szakmában, ahol csak tisztviselők vannak alkalmazva és a helyzet mindenütt az, hogy mi vérzünk bele, hogy semmiből, ami kikerül a mi kezünk közül, nem részesedünk. Mi dolgozunk és nagy hasznot hajtunk és az ellenszolgáltatás követelésekor fölhangzik a kórus, hogy mi vagyunk azok, akik a nagy munkabérek követelésével drágaságot csinálunk. Tisztelt kartársak és kartársnők! Talán épp mi tisztviselők tudjuk a legjobban megmondani, hogy micsoda szemérmetlen hazugság ez. Mi, akik a milliós mérlegek összeállításánál látjuk, hogy a kiadásoknak milyen kicsiny tétele a munkabér.

Szállítási Tisztviselők!

Kartársnők! Kartársak!
Május hó 15-én, kedden este 7 1/2 órakor

taggyűlést

tartunk a Szövetségünk nagytermében a **fizetésrendezés és a munkaidő** napirenddel.
Kétségbetejítő helyzetünkön csak az összetartással könnyíthetünk. — Legyetek ott mindannyian a gyűlésen!

Kartársi fődvözléttel
a vezetőség.

(Főlkialtások: Ugy van!) A munkaerő olyan olcsó, hogy sok helyen a gépmunka helyébe is emberi munkaerőt használnak, mert az olcsóbb, könnyebben lehet pótolni. Megszokott dologgá válik, hogy a régi tisztviselőt, aki munkáját becsületesen végezte, egyszerűen az utcára teszik, amikor fizetésemelést kér, mert az a főszempont, hogy ha a tisztviselő nem is érti a munkáját, nem baj, az a fontos, hogy új legyen, mert annak nem kell sokat fizetni. A régi tisztviselőnek igényei vannak, az új tisztviselővel könnyebb elbánni. Ujabbban szokássá vált köztisztviselőket alkalmazni, mert a köztisztviselő nyugdíjának pótlására elegendő az a pár ezer korona, amelyet kap, nekünk azonban kiütközött a falat kenyeret a szánkából, ameiyet még meghagytak. Abban a takarékosági lázban a vállalatok eifelejtkeznek a saját érdekeikről. Elfelejtik, hogy mennyit jelent a szakképzett munkaerőnek a munkája. Csak ahhoz a pár ezer koronához ragaszkodnak, amelyt megtagaríthatnak. A legszomorubb ebben a dologban az, hogy minden irodában akad olyan tisztviselő, aki jobb fizetésért hajlandó tisztviselőtársait elárulni, akik közül ő kikerült, akik vállain ő fölkapaszkodott. Ezek a vezető egyének, akik akár stréberségből, akár tehetségük révén előbbre jutottak, ezek kézz segítői mindazoknak a törekvéseknek, amelyek a mi bérünkől akarnak levonni valamit. Megalkusznak és nem akarnak segítségére lenni azoknak, akiknek sorából kikerültek. De vannak olyanok is, akik régi sérelmek megbosszulására elérkezettnek látják az időt, és nyomorult hiúságuk kielégítésére fölhasználják a mai szerencsétlen helyzetet. Ezek az urak eljutottak a gyűlölet paroxizmusához és a munkáltatói szövetségekben leterrorizálják azokat a munkaadókat is, akikben megmaradt még valami emberi érzés. Megállapítottuk, hogy számbelileg mi vagyunk fölényben és ha ez a kisebbség meg tudja csinálni, hogy vasfegyverrel fölvonul a maga érdekeinek védelmére, akkor nekünk is meg kell teremtenünk ezt a vasfegyvert, éppen olyan erővel kell a mi jogainkat, a mi igazságos követeléseinket az ő törekvéstükkel szembeállítani. Én azt hiszem, mi meg fogjuk tudni csinálni, ha van bennünk elszánt akarat, amely tettekre kész és ha a tetteket végre tudjuk hajtani.

ha ki fogjuk söpörni magunk közül az árulókat, a strébereket, a gyávákat, a megalkuvókat, mindazokat, akik nem tudják megérteni, hogy elsősorban a lét vagy nemlét kérdéséről van szó.

A háboru előtt a mi helyzetünket a cifra nyomoruság jelszavával jellemezték. Ma már lekopott a cifra jelző és ma már a nyers, piszkos nyomoruság maradt meg. (Nagy taps.) Nem is kell arról beszélni mindenki tudja, hogy a tisztviselőcsalád mennyi furfangot, mennyi leleményességet fejt ki, hogy létét föntartsa. Ennyi furfanggal akár egy országot is el lehetne kormányozni, ennek dacára folyton takarékoságról prédikálnak nekünk, hogy mindenki huzza össze magát, hogy mindenki számoljon a lehetőségekkel és hozza meg azt az áldozatot, amelyet meg kell hozni egy lerongyolt ország minden lakosának. Ha énekkem egy millió korona havi fizetésem volna és abból ötszázezer koronát kosztra adnék és a többit kosziba adnám, akkor jogosult volna a prédikáció. Jogosult volna, hogy spóroljunk, hogy nyolc kosztüm helyett csak háromt vegyünk. De azt hiszem, ha egy tisztviselőcsaládnál próbálunk takarékoskodni, akkor azt csak papiroson tudnánk megeselekedni, ugy hogy nem veszem meg a kosztümöt és ezzel megtagarítottam nyolcvan ezer koronát. (Derültetés, taps.) Így takarékoskodnánk tovább is, mert amit nem veszünk meg, mert nem tudunk megvenni, azzal hatalmas összegeket takarítunk meg. Fölirhatnánk így a félkabátot, a cipőt, amelyet annyiszor föltozgatunk, azt a sok apró harisnyát, amelyet nem veszünk a gyerekeknek, csak stoppolunk addig, amíg kilenc maeska egy egeret sem fog benne. Hosszu számsor jönne ki belőle, mert mi nagyon takarékosak vagyunk, mert a tisztviselőcsalád nagyon takarékosan él akkor, amikor az asszony 15 kg helyett csak 3 kg-ot vesz, akkor a különbözetet megspórolta, ha nem 10 kg zsirt vesz, hanem csak háromat, mert többet nem tud venni, akkor is megspórol. Ami az élelmiszerekkel való takarékoságot illeti, az rablógazdálkodást jelent, amelyet be lehet csukni azt, aki azt üzi. (Taps.) Ilyenformán

csupa takarékoság a tisztviselőcsalád, így tesz eleget a takarékosági fölhívásnak, amely mindenütt ott van, ahol nem lehet takarékoskodni és mindenütt hiányzik, ahol tudnának.

El sem tudjuk képzelni azt a szörnyű helyzetet, amelyben egyedülálló tisztviselőkolégaink élnek. Hol vannak a nemzetmentők hangos jelszavaikkal? Hol vannak a fórumok hangos vitáival, akik az embervédelem, a fajvédelem jelszaván élösködnek és onnan a magashól nem tudnak, nem akarnak ránk nézni? Nem látják meg a mi szörnyű sebeinket, nem látják hogy mennyit szenvedünk mi.

Szégvelnünk kell, hogy rongy a gyomrunk, hogy rongyos a ruhánk, mert mindezt türelemmel elviseltük. (Nagy taps.)

Azt hiába várjuk, hogy föntől lenéznek és meglátják a nyomort és magukba szállnak, megosztják a fehérkenyeret, azt hiszem, abból a hitből ma már mindannyian kiábrándultunk. Kívülről nem jön segítség, a segítség bennünk van, és ha akarjuk, meglesz ez a segítség. Nem szabad, hogy elfásuljunk a nyomorban, nem szabad, hogy erőt vegyen rajtunk a kishitiség, nem szabad, hogy mint a malomba fogott bárom holtra fáradtan húzzuk igánkat és a körből ne bírjunk kiszabadulni. Mi nem akarunk tűrni, keresztül akarunk lépni a bennünket elzáró falakon, ki akarunk törni és ki fogunk jutni a szabad levegőre, mert máskülönben a pusztulás vár ránk. Hiszen most rosszabbak vagyunk a gépeknél, mert annak kell, hogy olajozzák, kell, hogy gondját viseljék. Nincs jogunk ahhoz, hogy ilyen módon öngyilkosok legyünk, mert

mi nemcsak a kapitalizmus apró eselédjei vagyunk, mi emberek is vagyunk, a jövő generáció apjai és anyjai vagyunk és a jövő generáció nevében követeljük, hogy mozduljon meg ez a tábor, hogy álljon talpra, rázza le magáról a hurkot, amely őt fojtogatja. (Taps.)

Az emberiség nagyobb felét képezik a dolgozók. Nem tényleg azt, hogy a pénz hatalmával visszaélve, az emberiség nagyobb felét megfojtásuk. Az az örült drágaság az, amely elvesztőlünk a pihenést, azt a pár heti nyugalmat, elvesztőlünk a 3-4 százezer koronás nyárlakás. Visszaélnék a pénz hatalmával, azzal a jelszóval, hogy aki bírja, marja. Azokat a javaslatainkat, amelyek a drágaság leküzdésére irányulnak, a papirkosárba dobták. Az indexszámot nem fogadták el, de arról már beszélnek, hogy olcsóbbodás esetén index alapján fogják leszállítani fizetésünket, de ha ezt tényleg végrehajtják, akkor a fizetésünk hamarabb el fog fogyni, mint maga az index. Tisztelt Ksák és Knök, újból csak azt mondhatom, a segítség csak belőlünk jöhet. Ezt sem először mondom, de azt hiszem, nem elég hangosan mondtuk, nem úgy mondtuk, hogy mindenki úgy átérezze, hogy a maga erejével ide kell jönnie. Megpróbáltuk ma, hogy a mi hangunkat átadjuk másoknak is és arra kérjük Önöket, hogy vigyék ki és terjesszék ezt a hangot mindenre is, hogy olyan visszhangja legyen, mint a Jerichói fal, a kürt szava minden nehézség. Tisztelt Ksák és Knök, hiszem, hogy ha ezeket a mi kívánságainkat komolyan és lelkesedéssel kiviszik az emberek közé, ha ezeknek a kívánságoknak hangot adnak, ha komolyan résztvesznek a Szövetség munkájában és a belső segítséget megadják a mi munkánkhoz, akkor még egy belső Trianont senki csúszni nem fog, mert mi nem fogjuk megengedni, hogy nekünk diktdljanak. (Lekes taps és éljenzés.)

Pikler Emil elnök felszólítására Sándor Dezső titkár ezután előterjeszt a következő javaslatot:

Határozati javaslat.

A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége 1923. évi április hó 9-én tartott nyilvános nagygyűlés megállapítja, hogy a kereskedelem és ipar szellemi munkásainak gazdasági helyzete a szédületes drágaság folytán a katasztrófa szélére jutott. Az önkényesen és egyoldalúan megállapított fizetések a létminimum ötdrészét sem biztosítják a tisztviselők részére, akik ugyanakkor az állam szociális védelmét is nélkülözik. A nagygyűlés az ország nyilvánossága előtt megállapítja, hogy a háború legmélyebben sújtott áldozatai a fix keresetű osztályok s köztük a magántisztviselők, akiknek keresete realértékben az ugyancsak háborúval terhes Ausztria és Németország tisztviselői fizetéseit sem közelíti meg.

Tekintettel arra, hogy a szellemi munkaerő eme példátlan kihasználása csupán a vállalkozás részére jelent haszontöbbletet, a lerongyolt és silányan táplált magántisztviselői kart azonban lassanként munkaképtelenné és mint fogyasztót vásárlóképtelenné teszi, a magántisztviselők saját maguk és a közérdekben követelik:

1. a létminimum törvényes szabályozását;
  2. hivatalos állami statisztikai szerv föllállítását, amely az élettartási költségek változására vonatkozó tudományos pontoságu megállapításait sürű időközökben nyilvánosságra bocsátja;
  3. béregyeztető bizottságok szervezését, amelyeknek feladata fölmerülő berdiffereenciák elsimítása, a létminimum, a drágulás és a vállalatok tényleges teherbíróképességének figyelembevételével.
- A nagygyűlés a végveszély pillanatában fölhívja az ország magántisztviselőit, hogy tömörüljenek a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége zászlaja alá, mert a minden oldalról rántó veszedelemmel csak egy erőteljes, hatalmas, jól kiépített gazdasági érdekképviselet segítségével tudunk megküzdeni.

A határozati javaslat egyhangú elfogadása után a nagysikerű, impozáns gyűlés Pikler Emil elnök kartársunk lendületes zárszavával ért véget, biztonyságot adván a magántisztviselők szilárd elhatározásáról, hogy jogaikért és kenyerekért ha kell, hát küzdeni is fognak.

A létminimum.

Beszédes, döbbenetes számok.

Már nagyon sokszor tettük szónvá helyzetünket, sokat mutogattuk a sebeinket, szinte annyira, hogy kifogytunk a szókincséből. A panaszos vádoló szavak helyett most száraz számokat vonultatunk föl és úgy érezzük, hogy ezek a számok ékezőbbek minden beszédnél és némaságunkban is döbbenetes erővel zúgnak és vádolnak.

Életszínvonalunk hanyatlását pontosan megállapítani csak akkor tudjuk, ha megfelelő időközökben megvizsgáljuk, hogy a békebeli fizetésből föntartott háztartás ugyanazon színvonalon tartásához a megvizsgálás időpontjában milyen összegre volna szükség. A szegedi kereskedelmi és iparkamara lapja, a „Közgazdaság” április 21-iki számában közli egy magántisztviselő családnak a havi szükségletét és arra az eredményre jut, hogy annak a magántisztviselőnek, akinek 1914-ben 350 korona havifizetése volt és ebből öttagu családot (férj, feleség, két gyermek és cseléd) kellett eltartania, 1923 április

15-én havi 155.878 koronára lett volna szüksége. Mi még ennél is kedvezőtlenebb eredményre jutottunk, egy kisebb, 280 korona havifizetéssel bíró átlagtisztviselőnek az adatait tévén vizsgálat tárgyává. Az ugynevezett „boldog idők” ben is művészet kellett ahhoz, hogy havi 280 koronából előteremtse valaki egy öttagu családnak a szükségleteit. Akkor is már nagyon korlátozni kellett az igényeket, lemondani sok kulturális szükségletéről és szórakozásról, de mi a kimutatásunkban még ezeket az igényeket is fokozott korlátozás tárgyává tettük, úgy, hogy az egyik végösszegünk azt mutatja, hogy milyen összegből lehetne a 280 koronából előteremtett életstandartot fönttartani, a másik végösszeg pedig a lefokozott igényeknek megfelelő létminimumot mutatja. Adatainkat részleteztük, hogy mindenki ellenőrizhesse, s aki azokat tüzetesen megvizsgálja, az látni fogja, hogy nem tultoztunk semmit, ellenkezően nagyon összeszorítottuk a szükségleteket a tényleges helyzetnek megfelelően.

Maradnak a problémák, hogy miből födözzük a deficitet, mit lehet még redukálni és végül quo usque tandem abutere...?

1. Élelmiszer:	Békebeli beosztás:		Lefokozott igények:			
	1914 VII/31. 1923 IV/1. koroná	1923 IV/30. koroná	1923 IV/1. 1923 IV/30 koroná	1923 IV/30 koroná		
18 kg. hus vegyesen	35.28	23.400	30.600	12 kg. hus	15.600	20.400
4 kg. zsír	6.08	9.600	9.600	3 kg. zsír	7.200	7.200
40 kg. kenyér	12.-	8.600	14.080	40 kg. kenyér	8.600	14.080
10 kg. finom liszt	4.20	2.960	4.010	8 főzőliszt	2.204	3.152
30 kg. burgonya	4.20	1.260	900	40 kg. burgonya ..	1.200	1.200
6 kg. savanyu káposzta	1.44	582	576	6 kg. sav. káposzta	582	576
6 kg. bab	2.40	960	1.500	6 kg. bab	960	1.500
2 kg. só	0.52	54	156	2 kg. só	54	156
5 kg. cukor	5.85	5.600	5.600	4 kg. cukor	4.400	4.400
40 darab tojás	2.40	1.280	1.800	20 darab tojás	640	900
45 liter tej	12.60	5.850	8.190	45 liter tej	5.850	8.190
Kávé, tea, vaj és fűszer átlagban	4.-	3.200	4.800	Kávé, tea, vaj stb.	2.400	3.600
Összesen ..	90.97	63.346	81.812		49.690	63.354

2. Lakás:
Két szoba és mellékhelyiségek-ből álló lakás és az ezzel összefüggő kiadások, házmesterpénz, szemétpénz, kincstári részletek stb. egy óra eső részlete * .....

	62.45	583	583	583	583
--	-------	-----	-----	-----	-----

* A házbereitelés hatása május hónapban fog csak mutatkozni.

3. Fűtés és világítás:

1 mázsa fa	3.50	2.400	3.200	2.400	3.200
2 mázsa szén	8.-	2.700	2.800	2.700	2.800
Világítás	4.-	1.400	1.400	1.400	1.400
10 doboz gyufa	30	150	300	50	300
Összesen ..	15.80	6.650	7.700	6.650	7.700

4. Ruházkodás:
Két férfiföltöny és 2 évenként egy télikabát vagy felöltő egy évre eső részlete .....

Egy női kosztüm, blúz és alj ..	200	180.000	250.000	Két öltöny helyett csak egy	70.000	100.000
Két gyermekruha	120	110.000	150.000		65.000	80.000
Két pár cipő felnőtt részére ..	40	48.000	60.000		38.000	44.000
Két pár cipő gyermek részére ..	32	40.000	56.000		30.000	36.000
Ruha- és cipőjavítás	12	16.000	24.000		14.000	16.000
Kalap, fehérnemű beszerzés és javítás és egyéb ruhapótlás ..	40	50.000	60.000		50.000	60.000
Egy évre ..	534	524.000	700.000		317.000	416.000
Egy hónapra eső rész	44.50	43.666	58.333		26.416	34.666

5. Vegyes kiadások:

Ujság	2.40	600	1.000	Feles előfizető	300	500
Könyv	4	1.600	2.160	Le kellett mondani róla		
Színház, mozi, kávéház	15	6.000	8.000		2.000	3.000
Borbély	3	2.000	2.000		1.500	1.500
Dohányzás	6	3.600	4.800		1.800	2.400
Villamos	6	3.600	4.800		4.500	7.200
Cseléd fizetése	14	5.000	6.000		5.000	6.000
Mosó- és mosdószappan, mosónő 1 napi bére, cipőkrem és apróbb háztartási kiadások ..	6	5.000	7.000		5.000	7.000
Adó	4	5.500	5.060		5.500	5.500
Legszégyelt és egyesületi járulékok és egyéb apró kiadások	6	3.000	3.000		3.000	3.000
Összesen ..	66.40	35.300	44.260		28.600	36.100

Összesítés:

1. Élelmiszer	90.97	63.346	81.812	49.690	63.354
2. Lakás	62.45	583	583	583	583
3. Fűtés és világítás	15.80	6.650	7.700	6.650	7.700
4. Ruházkodás	44.50	43.666	58.333	26.416	34.666
5. Vegyes kiadások	66.40	35.300	44.260	28.600	36.100
Összesítés ..	280.12	149.545	192.688	111.939	144.403

A drágulás f. évi január 1-től f. évi április 1-ig a normális háztartásnál 100.66%-ot, a korlátozott háztartásnál 92.9%-ot tesz ki. Január 1-től április 30-ig az utóbbinál 148.8%-ot, az előbbinél pedig 158.5%-ot tesz ki. Április 1-től április 30-ig a normális háztartásnál 28.8%, a korlátozott háztartásnál pedig 29% drágulás mutatkozik.

Mig ezen adatokon keresztül f. évi április 1-én 10.000 koronának a tényleges értéke 18.7 békekoronának felelt meg, április 30-án a 10.000 koronás belső értéke csak 14.5 békekorona.

s. d.

ADY-ÜNNEPÉLYÜNKET
május hó 4-én, péntek este 7 órakor tartjuk meg Szövetségünk nagytermében.

SAKMOZGALMAK.

Vas- és fémiparban.

A Vasművek és Gépgyárak Egyesülete április hó 19-én kelt 4089/Mf/D/1923. számú bizalmas köriratában adta tudtul a cégek vezetőségeinek, hogy az egyesület igazgatósága április 30. illetve május 1-i hatállyal az eddigi szokásos kikötésekkel 50%-os *fiatetsjavítást* engedélyezett.

Elektrotechnikai szakosztály.

A szakosztály vezetősége előadássorozatot indított s eddig már két előadást tartottak a pénteki szakosztályi napon. Az első előadást a szakosztály titkára, Blum kartárs április hó 20-án tartotta meg „Az orosz irodalom” címen.

A tartalmas, koncepciózus előadást különösen az tette érdekessé, hogy kimerítő gazdasági és társadalmi rajzát adta a régi, cári Oroszországnak s megmagyarázta az orosz irodalomnak azt az érdekes fejlődési vonalát, amelyet napjainkig megtett. A kartársak meleg ovációban részesítették az előadót. A második előadást a szakosztály elnöke, Barna Béla kartárs folyó hó 27-én tartotta meg „Az ipar és kereskedelem mai helyzete” címen. Mélyen-szántó problémák boncolására vállalkozott Barna kartárs. A háboru utáni zilált közgazdasági viszonyok szülte egészségtelen kereskedelmi életkérdését oly élénk színekkel festette s annyi komoly szemponttal bővelkedett előadása, hogy a stílusos előadót melegen megtapsolták. Május hó 11-én Fried Henrik kartárs „A természettudomány aktuális problémái” és május hó 18-án Wiesner Sándor kartárs „Szociológia” címen tartanak előadásokat. Természetesen az előadások mellett a szakosztály nem hanyagolja el a szervezkedési fontos problémákat sem s állandóan nagy agítációt fejt ki a tömörülés érdekében.

A műszaki szakmában

hétről-hétre sikerült szakosztályi napokról számolhatunk be a kartársaknak. Április hó 24-én taggyűlés volt, amikor is részletes megbeszélés tárgyát képezte a szakmai szervezkedés problémája. Itt is, mint az előbbi szakmánál, szakmai állásközvetítést tartunk fenn a szakörök részére s kérjük a kartársakat, hogy az állásokat jelentsék be, nehogy más oldalról töltse be az üresedésben lévő helyeket.

Ezután is kérjük a kartársakat, hogy a május 1-én kapott javítással korrigált fizetési adatokat — saját érdekükben — május 10-ig nyújtsák be az egyesület titkárságának.

Az élelmezési szakosztályban

egy újabb organizációs munka indult meg. Az eddigi kereteket fölbontjuk s önálló alcsoportokat alakítunk. Így a gabona- és termény-, a sör-, szesz- és likőr-, bor- stb. szakmák mind külön életet fognak élni, míhelyt a szervezési munka befejeződik.

Textilszakosztály.

Három és fél esztendő szünet után megmozdultak a textil-, juta-, szák- és a rokonszakmákban alkalmazott kartársaink is. A szakosztály munkájának szünetelése alatt az egykor hatalmas és erőteljes duzzadó tábor nagyon megfogyatkozott. Míg a szakosztályhoz tartozó egyes szakmákban jó konjunktúra volt, addig a bőséges eredményből juttattak morzsákat az alkalmazottaknak is, de amint a kerék fordult, mind rosszabbá vált a szakma alkalmazottainak helyzete. Ma is ez a helyzet és most már nagyon érzik a kartársak annak a szervezetről és hiányát, amelynek egyedüli feladata lesz a szakmában alkalmazott tisztviselők fizetési és munkaviszonyait állandóan figyelemmel kíséreni és azokat megjavítani. A megbeszéléseken jelen lévő kartársak kimondották, hogy a maguk részéről szükségesnek és sürgősnek tartják a szakosztály föllállítását és egyúttal mindenki készséggel följánlotta munkásságát a szakosztály kiépítése és a szakosztály megalakulásának előkészítése céljaira. A megválasztott ideiglenes szervezőbizottság május 8-án, kedden este 7 órára tüzte ki az alakuló közgyűlést.

Grafikai szakosztály.

Az április 23-án tartott tagértekezlet izgatott hangulatban tárgyalta meg azt a súlyos helyzetet, amelyben ma a grafikai szakmában alkalmazott tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak élnek. A tagértekezlet elhatározta, hogy a legkötvetlenebb küzdelmet indítja meg a megélhetési viszonyokkal arányos és a drágaság mértékének megfelelően emelkedő fizetésekért. Addig is azonban, amíg ezen eredményt sikerül elérni, a szakosztály a főnökegyesületektől a fizetéseknek május 1-én minimális 30%-kal való emelését kéri.

Május 11-én megalakul a fasszakosztály.

A faipari és kereskedelmi tisztviselők szűkebb szervezete is hosszú évek óta szünetel. Az

Fások!

Kartársnők!

Kartársak!

A faipari és kereskedelmi tisztviselők szakosztályát május hó 11-én, pénteken este 7 órakor

nyilvános gyűlés

keretében a Szövetségünk nagytermében megalakítjuk.

A gyűlésen résztvesz elnökünk, Pikler Emil kartárs, nemzetgyűlési képviselő és alelnökünk, Kéthly Anna kartárs, nemzetgyűlési képviselő.

Fás tisztviselők! Jelenjete meg nagy tömegekben, hogy a gyűlés sikerét és a szakosztály megalapozását biztosítsuk.

Kartársi üdvözlettel
az ideiglenes szervezőbizottság.

elmúlt években több ízben tettünk kísérletet, azonban ezek nem jártak eredménnyel, a közömbösségből nem lehetett fölrázni a kartársainkat. Az idők súlyos járása azonban itt is megérlette a maga eredményeit és ezúttal már örömmel jelenthetjük, hogy ez a szakosztályunk is a legkomolyabb kilátások mellett a működés területére lép. Már az első megbeszélésünk a kartársak nagyobb fokú érdeklődése mellett sikeresen folyt le. A megbeszélésen 15 cég, köztük a jelentősebbek is, képviseltette magát. A megjelentek a szakosztály sürgős megalakítását határozták el és egyúttal minden hét pénteki napját tűzték ki a szakosztály tagjai összejöveteli napjának. A második összejövetelen már újabb csatlakozások is történtek és az egyheti propaganda eredményeként egy csomó kitöltött belépési nyilatkozatot hoztak a kartársak. Megjelenésünk időpontjában már 25 cégre terjedt ki a mozgalmat és remélhetőleg május 11-ikéig, a szakosztály megalakulásának napjáig ez a szám a mozgalmat elindító kartársaink lelkes és kitartó munkája révén még jelentősen meg fog nőni.

Építési szakosztály.

Kartársaink jelentéseiből igen szomorú helyzetképet nyertünk. Az építőipari, de különösen az építési irodák tisztviselői páriák között élnek, mert még az átlagos tisztviselői helyzettel is nagyon elmaradtak. Az egyik mérlegképes könyvelő kartársunknak például, aki perferkt német, a havi fizetése 25.000 korona. Van azonban hozzá még természetben lakása és a cég ezt a lekötöttséget használja ki ahhoz, hogy 20 éve dolgozó hűséges emberét az állagfértés egyhármadrészén koplaltassa. Az ilyen esetek nem szörványosak a szakmában, s a kartársainknak nagy szüksége volna arra a szűkebb szervezetre, amely az építési alkalmazottak viszonyait figyelné és igyekszik azokat megjavítani. A szakosztály föllállítására irányuló munkánkat folytatjuk. A legközelebbi megbeszélésünk május 14-én, hétfőn este 7 órakor lesz. Fölkérünk minden építési és rokonszakmabeli céget (tégla-, aszfalt-, kőtrágya-, stb. gyárak és építési irodák), hogy az értekezleten föltétlenül képviseltesse magát.

HIREK

Május.

Virágfakasztó tavasz, multak és jövendők májusa! A szomorú, a csüggedt, a tépett magyar kikeletben feled fordul könnyes szemünk. Meséld nekünk, Május! Milliók összedobbanó emberszívéről, elszánt szemekről és bátor arcokról. Meséld nekünk az életté lott legendát, májusi! Mi a harmadik rend? kérdezte az abbé az alkotmányozó gyűlés előtt. És felelt neki Páris és felelt neki Franciaország és felelt neki minden nemzet és felelt a Vörmező 1793-ban. Mi a negyedik rend? kérdezzük mi ma és felel nekünk Május örökösöként szent szimbóluma. Május a nagy ígérlet, május a nagy fogadalom. Seregszemle napja május elseje. Emlékezzünk a régiokról és haladjunk a jövendő felé. Május a csodák ideje, a varázsnap, ekkor lesz a mozdulatlan rabszolga-bábból nagyjogó ember-pillangó.

Hajnalit harsondál a természet. Tavaszt hull-e lujázik az agyonnyűtt ember. Dacos imádságba oszloposodik minden proletárnak lelke.

*Robogj fel, Lának Új serege,
Villogj Tekintet négybíró kardunk,
Kinn a mezőben harog a Tavasz,
Harsogó Tavasz kitérd el a harcunk!*

Pro memoria. Szomorú szívvel jelentjük, hogy Eynlich Mór kartársunk, a Hamburger és Birkholz-cég műveztője f. évi február 4-én, Breznicozky Károly kartársunk, a Mobil Rt. tisztviselője pedig március 30-án elhunyt.

Emléköket hegyelettel megőrizzük!

Bíró Jenő halálára. A koldusok koldusainak vezérére elvégeztetett. Bíró Jenő kartársunk, a Biztosítási Tisztviselők Országos Szövetsége volt elnöke, régi harcosa, hosszú, gyötört kór után fiatalon, 46 éves korában meghalt. Bíró Jenő a munkaszolgálat mártírja. Nélküldözést türt, számkivetést vállalt, börtönt szenvedett érette. A nagy család, amelyért életét áldozta, igaz szeretettel örökdi az ő kis családja fölött. Az elvetett magról pedig ugyanaz, ami a Martino-vicsék híres szabadságfáján állott: „Vidámabban hajt ki a törzs!”

Kis hírek. A fás tisztviselők örvendetes módon szervezkednek, a szakosztályuk 11-én alakul meg.

A malomiparban 30% javítást sikerült elérni. A vasasok 50% javítást kaptak.

Az elektrotechnikai szakosztályban 11-én és 18-án előadás lesz.

A jogügyi osztdly szerda kivételével minden nap este 6-7 óra között áll a tagok rendelkezésére.

A textil-, szák- és ponyvaszakmabeliek taggyűlésére okvetlen el kell jönnie minden kar-

társnak, aki eme vállalatoknál van foglalkoztatva.

Pénztáróra 9-11-ig és délután 4-7-ig.

Vasárnap is van délelőtt 9-12-ig pénztár.

Hajókirándulást tervezünk június első napjaiban kibérelt hajón.

Állásközvetítés szerda kivételével naponként délután 5-7 óra között.

Könyvtár naponként 6-8 óra között.

Kedvezmények. A Robur-cipőgyár (Dob-utca 94-96) 30% kedvezményt ad tagjainknak. Mintadarabok megtekinthetők a Szövetség irodahelyiségében. Csoportos vételnél (6 páron fölüli) a gyár kiküldi megbízottját.

A Hungária, valamint Szent Lukács-fürdőbe kedvezményes áru fürdőjegyek kaphatók.

A Hungária-kalappgyár szintén tetemes kedvezményt nyújt a tagoknak.

Várszínházba és az Intim-kabarába kedvezmény.

A kedvezményes áru jegyek, illetve a vásárlásra jogosító utalványok kaphatók a pénzbeszedőknél, valamint a központi pénztárban.

Szaklapot csak azoknak küldtünk, akik tagdíjhátralékban nincsenek. Akik a lapot nem kapják meg rendesen, lakcímküret és legutóbbi cégüket jelentsék be, hogy akadálytalanul továbbítani tudjuk a lapot.

Lapzárta május hó 28-án s a következő szám június hó 1-én jelenik meg.

Gabona-, termény- és magszakmabeliek május hó 14-én, hétfőn este 7 órakor taggyűlést tartanak.

A vas- és fémpari szakosztály május 11-én, péntek este 7 órakor rendkívül fontos tárgysorozattal taggyűlést tart.

A vegyeszeti szakosztály május hó 17-én, csütörtök este 7 órakor taggyűlést tart.

A „Sportesport” turistaszakosztályának közleménye: Tura sorrend: Május 6. Sétakirándulás: Pálvölgy—Hármashatárhegy—Hüvösvölgy. Vezető: Zimmermann László kartárs. Találkozó reggel 8 órakor a nyugati pályaudvar 77-es villamosvégállomásnál és Budán lakók részére az utleki templom előtt reggel 9 órakor. Gyaloglás 1 1/2 óra. — Május 13. Pomáz—Margithégy—Oszoly-szikiák. Vezető: Zimmermann László kartárs. Találkozó reggel 7 órakor a Pálffy-téren. Gyaloglás 2 óra. Napfürdő az Oszoly-sziklákon. — A következő túrák a Szövetség olvasótermében, a sportközlemények között lesznek kifüggesztve. Kérjük a kartársakat, hogy a túrákon tömegesen résztvevni sziveskedjenek.

Könyvtári forgalom: 1923 január havában 6940 darab, februárban 6320, márciusban 6539, áprilisban 8193, összesen 28.011 darab könyv.

Egyúttal hálás köszönettel nyugtazzuk lelkes könyvtárlatogatóink értékes könyvadományait, melyekkel gyönyörűen feltöltött könyvtárunkat újabb és értékes többlettel tették gazdagabbá. Szolgálaton egyúttal serkentésül e szép és követésre méltó példa a többi kartársakra is.

Csak ily önzetlen és vállvetett munkával tehetjük Szövetségünket is erőssé, ha mindenki tehetsége szerint járul hozzá annak anyagi és erkölcsi gyarapodásához s ezzel egyúttal a maga társadalmi helyzetét is javítja.

Mindenki segítsen ott, ahol tud és ahol kell.

Nálunk minden kartársnak megvan a maga kijelölt közpöhelye.

Könyvadományozók: Salamón Z. 10 darab, N. E. 5, Schlesinger M. 1, N. N. 1, Goldstein A. 1, Rzehák V. 2, Kortész M. 3, Mezei E. 1, Rosenberg V. 1, Németh M.-né 3, Egerer I. 2, D. A. 2, F. Békessy A. 1, Wolf S. 1, Kugel E. 5, Hunyadi J. 2, Kovács M. 1, Fokos J. 3, Berger J. 1, Oswald A. 3, Stambach I. 4, Hajdu Gy. 5, Pekete I. 12, Fenyő O. 1, Joachim K. 1, Fehér V. 20, X. Y. 1, Venczel N. 1, Varga M. 1, N. N. 1, Cher A. 1, Schlesinger M. 1, Dythler V. 3, összesen 115 darab.

Textilesek!

Kartársnők!

Kartársak!

A textilipari és kereskedelmi és a rokonszakmabeli (kender, juta, szák stb.) alkalmazottak szakosztályát május hó 8-án, kedden este 7 órakor

nyilvános gyűlés

keretében a Szövetségünk nagytermében megalakítjuk.

A gyűlésen résztvesz elnökünk, Pikler Emil kartárs, nemzetgyűlési képviselő és alelnökünk, Kéthly Anna kartárs, nemzetgyűlési képviselő.

Kartársak! Agitáljatok a gyűlés komoly és impozáns sikeréért!

Kartársi üdvözlettel
az ideiglenes szervezőbizottság.

Felelős szerkesztő és kiadó: Kertész Miklós, Szerkesztőség és kiadóhivatal: IV. Eskü-tér 1. I. em., 3. szám alatt.

Világosság-könyvnyomda Rt., Budapest VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.